

Essent les 10 hores del dia 31 d'octubre del 2017, es constitueix l'Hble. Comú de la Parròquia de Sant Julià de Lòria per rebre l'Arquebisbe d'Urgell i Copríncep del Principat d'Andorra, Mons Joan-Enric Vives i Sicília en visita Pastoral.

Presideix la sessió l'Hble. Cònsol Major, Sr. Josep Miquel Vila Bastida i amb l'assistència dels Hbles. Consellers de Comú, Srs. Joan Visa Tor, Joan Vidal Martínez, Joan Gómez Martínez, Meritxell Teruel Riera, Pere Pràxedes Rigol, Francesca Barbero Cáceres i Joan Albert Farré Santuré.

S'excusa l'absència de l'Hble. Cònsol Menor, Sr. Julià Call Reig i dels Hbles. Consellers, Srs. Josep Roig Cárcel, Rossend Duró Sánchez i Maria Servat Codina.

Assisteixen convidats a la sessió d'avui els M.I. Consellers de la Vall, Srs. Ladislau Baró Solà, Josep Pintat Forné, Carina Montaner Raynaud i Josep Majoral Obiols i el M.I. Ministre de Salut, Sr. Carles Alvarez Marfany.

Hble. Sr. Cònsol Major

Bon dia a tothom. Avui, farem una sessió especial amb honor al senyor Copríncep, al senyor Arquebisbe, que fa la seva visita cada set anys. Avui tenim cares noves. Si avui féssim votacions, no sé com aniria, això. Però, en qualsevol cas, benvinguts, moltes gràcies per vindre. Senyor Copríncep, estimat Copríncep, Honorables, molt Il·lustres autoritats, senyores i senyors. Avui, com he dit, fem una sessió especial amb aquesta rebuda. Senyor Copríncep, benvingut a casa nostra, a casa vostra, ja que la vostra presència a través de la imatge que preservem, que disposem sempre en aquesta sala, ens acompanya i ens ajuda a prendre millors decisions. Sentim la vostra vigilància en cada debat, i això ens ajuda a decidir millor. Quan tenim dubtes, ens girem i diem: "A veure, com ho farem això?" i ens ajuda. Ara és d'actualitat parlar de poders locals i de constitucions. No només aquí a Andorra, sinó al voltant. Entenem que la persona és el subjecte actiu i passiu de la política. En democràcia és el que fa i el que rep les conseqüències de la política. La persona abans vivia en un entorn tradicional i comunicava en un entorn territorial. Avui viu en un entorn que alguns senyalen amb el nom de glocalització. Amb les noves tecnologies es comunica més i per tant conviu i comunica en un entorn més global. Però segueix vivint, sentint i també comunicant localment. Per tant estem en un entorn de glocalització. La persona és la que genera riquesa, riquesa econòmica, social, espiritual. Per aconseguir-ho, s'agrupa, i ho fan globalment, i com no, ho han de fer localment, per millorar el seu entorn i millorar també l'estat. La nostra Constitució, com la majoria de constitucions europees, integra els drets de l'home i part de la Carta Europea de Poders Locals, que reconeixen com a garant de la democràcia. Voldria només expressar el desig de que això continuï

per molts anys. Voldria agrair a les persones que ens han acompanyat en el que portem de mandat, també en aquest consistori, què lluny de ser polítiques partidistes, s'ha actuat amb consciència de càrrec, i aquelles decisions importants les hem pres per majoria. Per tant, crec que això és una bona situació. És un agraïment que ens hem de fer tots, perquè tots treballem per la parròquia i així podem aconseguir que la parròquia continuï per molts anys. Nosaltres hi serem uns anys aquí, vos n'hi estareu més. Però a nosaltres després ens foten al carrer, encara que no ens agradi. Ara fa set anys que vau fer l'última visita, i des d'aquell moment s'han realitzat noves instal·lacions a la parròquia, que aquests dies aprofitarem per visitar. Destacarem de les obres, instal·lacions que s'han fet, que no les hem fet nosaltres, les ha portat a terme el Comú que ens va precedir, i aquestes instal·lacions, a vegades en col·laboració de Govern, han estat dirigides a millorar la qualitat de vida dels més febles. I dic els més febles en el sentit de que es troben en els extrems del recorregut de la seva vida: els més petits i els més grans. S'ha fet, per els més petits, la nova escola bressol. S'ha fet per els més grans la nova llar de Lòria, i per tots, un nou Centre d'Atenció Primària. Aquestes seran les visites més importants o els canvis que crec que s'han realitzat, els que visitarem. En aquest mandat, donada la situació que tenim, ens toca quadrar comptes. Comencem amb un deute de 23 milions d'euros que posa el Comú al límit de l'endeutament legalment permès. Tenim uns comptes comunals amb un dèficit crònic, generat sovint per Naturlandia, i tenim un poble amb 57 locals tancats i 67 edificis tancats. Per tant la vida de la parròquia, la vida econòmica de la parròquia, és una mica feble. Per tant, nosaltres tindrem com a reptes arreglar els comptes del Comú i redreçar la vida econòmica de la nostra parròquia. Treballem per redreçar Naturlandia, fent esforços en la seva gestió, arrencant noves activitats com és el ràfting, malgrat opinions de la premsa. A vegades prima més l'instantani i l'oportú davant del cert, i ho fem sempre complint amb les peticions administratives de Govern. Ho hem de fer també patint les conseqüències, si en el futur es porta a terme la nova Llei de Competències i Transferències, perquè ens retallará substancialment els ingressos del Comú. Però és una circumstància que si es dóna, l'haurem d'afrontar, l'haurem d'admetre i l'haurem de vèncer. I així ho provarem. No serà una tasca fàcil, però hem de continuar intentant arreglar primer aquests passos, la vida de la parròquia, els comptes del Comú, per després poder continuar treballant per la qualitat de vida dels nostres conciutadans, actualitzant poc a poc les infraestructures viàries. Que en algun cas ja se'ns troben força envellides. Les urbanitzacions que tenim a Sant Julià de Lòria són les més velles d'Andorra, i actualitzar-les no és una tasca fàcil. Les dotze persones que han ocupat l'escó en aquesta corporació hem estat capaços de posar-nos d'acord en aquelles decisions transcendents com abans li he dit. Crec que ho aconseguirem. Aquests objectius ens els hem proposat i els

continuarem. I esperem que vos ens pugueu continuar guiant espiritualment a les nostres decisions i ens pugueu observar des del mateix lloc. Gràcies.

Mons Arquebisbe

Gràcies. Honorable senyor Cònsol major, honorables Consellers, molt Il·lustres Ministres i Consellers generals del Consell General, senyor Arxiprest, senyor Rector, amics de Sant Julià de Lòria. Ve el Bisbe Copríncep, ve de visita pastoral. És una visita de pau, és una visita de portar esperança, és una visita de, diríem, fer que la comunitat cristiana se senti enardida i ajudada pel Bisbe. I aquesta és una visita que té una llarguíssima tradició a l'Església catòlica de dels seus inicis. Perquè les comunitats visquin, i visquin unides a la diòcesi i a través del pastor a tota l'església universal. Té, un perfil, diríem, que nosaltres, amb una paraula un poc tècnica dins l'Església, l'anomenem de comunió. De comunió. El Bisbe ve, estreny els lligams de la comunió. I visita totes les institucions d'una parròquia. La primera institució de la parròquia és el Comú. I la que té una immensa tradició. Vos heu fet referència a que jo estic aquí dalt, retratat. Que per cert ja he fet notar que heu sabut reduir una mica el francès perquè tingui la mateixa mida de foto, la qual cosa també pot ser un signe, saps? El Comú de Sant Julià de Lòria ha establert fermament la paritat. I ha de ser així, ha de ser així i així l'exercim. Precisament vaig tenir l'honor, fa res, quinze dies, d'estar amb el nostre Copríncep francès invitat per ell, Monsieur Macron, a París. Vaig ser molt ben rebut i amb una immensa consciència, com vostès poden imaginar, que no era a mi, a la meva persona a la que rebia, o no només, certament, sinó que rebia a Andorra, que acollia aquesta dimensió de la seva autoritat pública que és, per sí, President de la República Francesa i també Copríncep d'aquest nostre estimat país. I que ell exerceix. Jo crec que tenim la sort de tenir també un Copríncep que vol exercir, que s'ho estima, que vol conèixer-ho més i més, i que va dir-me ja el seu compromís que vindrà a visitar el país amb aquest motiu dels 25 anys de la nostra Constitució el pròxim any 2018. Veurem els mesos. A mi em va donar unes dates, però va dir que això era encara molt, molt aproximatiu. És normal, té una agenda, doncs, molt plena. Però el tracte donat a mi era el que dóna, el que volia donar, a tots vosaltres. A través de la figura dels Coprínceps, doncs és al país el qui és honorat, o és acollit o és visitat, i nosaltres hem de portar sempre aquest missatge, aquesta ambaixaduria, d'anar en nom de tot el país. Per això també estem aquí, amb el nostre retrat, com vos fèieu al·lusió, acompanyant. Per més que estiguem una mica amunt, però els Coprínceps acompanyem als Comuns. Acompanyem al país, i a aquesta parròquia, des d'aquest saló que té tanta antiguitat com ja he après i que significa tant, jo ahir vaig visitar un altre antic saló. Quan jo vaig arribar ja hi era, llavors era Cònsol Major, que ara està malalt. I ahir, en la visita pastoral, jo vaig visitar diversos malalts, de tots els estils de la parròquia, perquè m'hi acompanyava al vostre rector, mossèn Pepe Gisbert, i també va ser

un goig poder recordar amb ell, amb la seva esposa i amb els nets que hi eren, i amb la filla, doncs que els treballs pel Comú que ells han fet, els anteriors, i que vosaltres ara porteu endavant. Els que governeu, els que heu tingut una majoria per governar, el nostre país és savi. Jo crec que és una de les coses més encertades que tenim nosaltres en la Constitució, que és que el Comú pugui governar i que la llista més votada, d'entrada ja tingui la majoria. Jo crec que això facilita molt el Govern i la continuïtat, la templança i la prudència. Ho facilita molt. I això crec que és una saviesa que hem d'agrair als constituents, als que van establir-ho. Ja hi era, però ho van mantenir i jo crec que és molt bo de ser mantingut. Primera cosa que a mi em sorprèn i m'agrada i agraeixo i corprèn que és aquesta casa mateixa. Tots vostès són la clau comú, dic els Consellers i els Ministres. Teniu molts Ministres aquí aquest any, aquesta vegada. Teniu uns quants, hi ha uns quants. I teniu també el President del grup de l'oposició, també, per tant Sant Julià de Lòria és molt visible, en el país, en els diaris, en les accions exteriors i en les accions interiors, i això també, doncs, és un orgull per la parròquia. Hi ha parròquies que dona la impressió que se les ha d'ajudar a entrar en el Govern o anar a la vida pública. La vostra hi és, des de sempre. Per tant dir-vos això, el primer sentiment que ho és per a tot vostès, però que també ho és pel Copríncep, quants hauran vingut aquí? Quants Coprínceps hauran estat rebuts? Quants hauran estat amb els seus retrats aquí acompanyant la vida? Quantes persones abans que jo, i darrera meu vindran d'altres. Els bisbes tenim una petita sort, i és que no estem tant sotmesos als 4 anys i totes aquestes coses. Nosaltres tenim terminis una mica més llargs. Tot i que això no era així. Penseu que això també és bonic de recordar i de pensar històricament. El Bisbat d'Urgell era un bisbat on no s'hi acabava, el Bisbat d'Urgell, sinó que molts bisbes nostres després eren, diríem, això, diríem era una significació que, bé, tenia una mida més modesta. En el pensament des de Justí Guitart, el bisbes que han pres possessió d'aquesta seu i que han estat coprínceps, han mort com a Coprínceps d'Andorra i jo suposo que em passarà també a mi? Sinó com a Copríncep, doncs a ex-Copríncep. Però bisbes d'aquí, des de l'any 20 són quasi bé 100 anys, és molt. No era així, és únic de veure aquest canvi. Abans els Bisbes, molts, doncs anaven a altres seus, fins i tot el tant estimat Bisbe Benlloch, per exemple, doncs hi va anar a Burgos després. No va acabar aquí i així tampoc els seus successors. Ni Casañas, que va anar a Barcelona, etcètera. Van sorgir, no vol dir que hagi de ser sempre així, potser també vol dir que amb la sèrie dels últims, hem estat uns quants que hem estat una mica menys, amb menys qualitats, i allò que si no surt bé, per la llei de Peter, et quedés allà on estàs, llavors podria també ser. Però jo crec que no, sinó que és també perquè tant pel nomenament com per a la continuïtat, doncs, això és el camí. Per tant, a mi aquest punt sí que em corprèn i els invito a que els corprengui això. Que cada vegada que entrin en sessió del Consell del Comú, doncs hi pensem. Val també pels Consellers quan entren al nou Consell, que no

s'oblidin del anterior, d'aquell Consell, sobretot al Govern li anava bé ja, perquè sentia la presència dura dels Consellers al seu costat que els anava mirant. Jo sempre em va admirar molt com podien estar allà els Ministres amb els seus papers i que els hi veien els papers, si tenien una mica de vista llarga, veien els papers i les notetes, i si s'ho havien preparat o si no. Doncs en el Consell és una mica diferent, però en canvi el Comú, vosaltres per més que ho heu sabut remodelar, etcètera, però no el perdem. Aquest és un sentiment molt bonic, que ve el Copríncep a recordar-vos-ho. És la seva missió. Esteu al servei de la parròquia. Esteu al servei de tots els ciutadans. Sou els Consellers del Comú per a tots, i això us ha de donar també un estil de treballar, de fer, de governar, de decidir, i d'escoltar, de ser molt presents. Aquest també és una gran característica del nostre país que és petit i permet, permet anar a trobar-se tots els ciutadans, que també et troben. Em passa a mi també com a bisbe, doncs em pot venir tothom a trobar, això és una sort molt gran que no a tot arreu es dóna. I això val també pel Comú, però també val pel Govern del país i també val pels Consellers i altres autoritats. Per tant aquest és un punt, sentir aquest calfred de que amb vosaltres hi ha una història que ha arribat fins aquí. I això us obliga, us obliga a fer-ho bé, a preparar bé les coses, a deixar les coses, almenys intentar-ho, millor que les hem trobades e intentar treballar amb projecció, amb una mirada de no només que és un perill dels que heu de treballar en el món de la política, de tenir unes mirades de quatre anys. De períodes molt curts, sempre anem massa amb llums curts, i els llums curts permeten el que permeten, però de tant en tant convé molt tenir llums llargs, llums llargs posats. Què ve? Què vindrà? Què vindrà en els pròxims anys? Precisament, perquè estava en un moment en que el país ho ha estat amb ell decidint, ho van fer els constituents fa 25 anys, va culminar abans tot un procés constitucional, però, i ara els ho agraiem. L'any que ve, l'any 18, serà un any encara de majors commemoracions. Per veure l'encert que van tenir Coprínceps i el poble i els Consells i també els Comuns. Sempre és normal amb reticències, amb dificultats, però les coses passen, la batalla és molt forta, però després, amb perspectiva, ha estat bo aquest camí d'Andorra, aquesta modernització. No és per què sí, a mi m'ho explicava, m'ho transmetia les veus crítiques amb aquell procés que es feien. A mi m'ho ha transmès l'Arquebisbe Joan Martí Alanís, de dir: "Escolteu, no em toqueu perquè això es pot desfer. És un país que ha estat molts segles sense gaires reformes, i per tant ara podríeu acabar". En canvi, s'ha demostrat que ho hem fet i que s'ha fet bé. Això diu molt de la saviesa, la prudència, la intel·ligència pràctica també dels andorrans i de les andorranes, i això felicito des d'aquí. Ja comencem, per dir-ho així, a escalfar motors d'aquest 18, que no falta pas tant, en que commemorarem els 25 anys de la Constitució. I des d'aquí, doncs una felicitació a tots els qui la van fer possible i que determina molt bé els seus poders i el lloc de cada un dels poders, i això és molt important. Jo ahir rebia a Palau, ho començava a fer, perquè no es feia. Jo crec hem d'anar fent,

també és un temps adequat per fer coses una mica noves, de rebre el Consell Superior de la Justícia que acaba, perquè sinó ningú els agraeix res no, jo ho vaig fer, poquet. Aquí al país com no tenim baralles ni commemoracions i coses d'aquestes, no tenim, ho hem de fer això. Ja ho he dit al senyor Cap de Govern això. S'ha de pensar, amb les decoracions, diuen els francesos, decorar algú, nosaltres diem "condecorar", és també important. No és el cas, no sé si s'ho mereixen, el país ho ha de dir-ho, però jo, com en nom de tots els ciutadans els volia agrair, a una institució que és la justícia, que és el tercer gran pilar de la nostra democràcia, i que a vegades queda precisament pel seu treball més humil, doncs menys conegut. Però el Consell Superior de la Justícia sobretot, també el Tribunal Constitucional, tots els Magistrats, els Batlles i tota la gent que hi participa fan un servei molt important també al país. Ja els hi deia ahir. Però fixeu-vos aquest treball de la Constitució ben fet, ben fet, ens havem de sentir orgullosos d'allò que s'ha fet ben fet i tenir una estima, una estima alta. Dir-vos també, de tots aquests temes que m'heu dit, senyor Cònsol, doncs els conec, m'agrada que me'ls digueu, m'agrada aquest realisme que vos imprimiu també a la vostra tasca, jo crec que és bo, perquè en visites de Coprínceps després de només flors i violes i romaní, i en canvi doncs dir "no, escolta, ens costa, també tenim coses trencades, no és fàcil, hem tingut un dèficit"... Teniu una obra feta, jo ja sabeu que sempre ho he valorat això, jo crec que a vegades fer coses és també tenir molts riscos, sé que és un tema combatut. Jo no hi he d'entrar, sou el Comú i els ciutadans els que anireu veient. Però jo crec que és bo ser valent, ser agosarat i que Sant Julià de Lòria ho ha volgut ser. No ha volgut ser només la porta d'entrada, i no heu de ser-ho només, que veu passar a tots els que hi entren al país però que després li desapareixen. Jo comprenc una mica el desig de Sant Julià de Lòria de ser també una parròquia amb institucions, amb activitats, amb coses molt positives perquè ho sou. Jo, una vegada més, després de set anys, estic visitant moltes coses i encara me'n falten. El senyor Rector desitja que s'acabi demà, però això no s'acaba demà, senyor Rector. Vull dir que aniré venint, que aniré empipant. Ell diu "ja s'acaba demà", doncs no. Ja ho he allargat molt, fins l'any que ve a la Diada de la Verge de Canòlich que vindrà a presidir-la. Ja es va espantar una mica, diu: "Si en falten de mesos encara de presència del senyor Bisbe". No, faig un punt de broma. La visita la condensem en aquests dies, però estarà oberta si hi ha alguns altres esdeveniments. Jo crec que us vull felicitar per moltes coses molt bones que la parròquia fa i que jo crec que també, en aquests 7 anys, entrava també el nou Rector, Mossèn Pepe Gisbert, després de grans rectors però que al final eren malalts, grans i el dinamisme podia ser el que era. Teniu la sort de tenir un Rector que és jove i que té empenta, i per tant també això ha posat eclesialment, però no només, sinó amb altres activitats, el cinema espiritual, molt important, que fem per tota Andorra però neix d'aquesta parròquia, com també el Canòlich Music, que s'està fent ja la carpa, ja la veiem posada, això i allò. Doncs vaig

venir a estar amb l'equip responsable d'aquest Canòlich Music. Vull agrair un cop més l'ajut que el Comú esteu fent, és molt important, sense el vostre ajut no es podria fer. I encara un que no perquè sigui menys o més antic, abans d'aquest període del Rector i dels vostres de Cònsols, sinó que és més antic que és la carta de pensament cristià, que per nosaltres també és important. Entre les moltíssimes altres coses que la parròquia va fent, teniu unes instal·lacions fantàstiques: com vos dieu, potser s'han d'anar, a la mesura que podreu ho haureu d'anar treballant-les, renovant-les, això és el que toca en la vida, però agraeixo el vostre realisme, us animo a anar endavant, us he de donar esperança. Fer coses té riscos, però és molt important, i també jo espero, ja crec que és així, que el Govern de tot el país també doncs ha de comprendre, el ritme que Sant Julià de Lòria ha de poder portar i que els actuals responsables de la nostra parròquia han de poder tenir un ritme i s'ha de adequar. És a dir, l'aplicació de noves lleis previstes pel Comú, que els legisladors han previst, jo crec que també caldrà una implementació que sigui màximament justa, i la justícia, com sabem molt bé, és també redistribuir segons les necessitats i segons el que en aquell moment estigui passant a les parròquies. Jo des d'aquí sí que faig un clam a que pugueu ser reconeguts amb els vostres dèficits, i si la implementació ha de significar un demèrit, doncs que es busqui la fórmula per a compensar-ho, perquè, la bona justícia, és tractar els diferents segons aquella diferència, i redistribuir-ho perquè puguin ser més unitaris. No moltes coses més. Aquests dies ens adonem de la importància que és que les institucions tinguin continuïtat, solera, si se'n vol dir, prudència a través dels seus dirigents i alhora, doncs aquell sentit d'estabilitat. És molt important l'estabilitat. Precisament, per l'economia, pels ciutadans, per la seves seguretats jurídiques, per les seves seguretats, diguem-ne, de país i històriques i això toca també el Comú de Sant Julià de Lòria que ha d'estar, diríem, compromès a cooperar-hi. Jo sé que hi esteu, ho hem de fer-ho. Precisament, veient altres llocs dels nostres entorns, i d'Europa, i del món, uns dirigents prudents i que donin estabilitat a través de les lleis i de les decisions que es prenguin també a les del Comú, això és el que la ciutadania espera de tots nosaltres. Jo us vull reiterar, un cop més, en aquest dia en que estarem moltes hores junts, i podrem després combinar-ho en un àpat de germanor també de tots, doncs agrair a tota la presència de tots vosaltres i també, doncs això, animar, animar que Sant Julià de Lòria aneu endavant. Teniu tota la meva estima i tot el que jo pugui fer doncs ja ho faré, perquè crec que això és el més important en aquests moments, que els Coprínceps hem de fer també, donar estabilitat, donar aquesta companyia ja que us acompanyem en foto, però que no només sigui en foto sinó també sigui doncs acompanyar als Comuns. També jo he volgut, cada vegada que hi ha hagut renovació, ara ja ho hem fet unes quantes vegades, de cridar els Cònsols, vingueu a Palau, que el país vegi una unió de tots els Cònsols majors i menors amb el Copríncep perquè aquesta és la estabilitat que també el país ha de

donar-li pau, tranquil·litat, serenor i això, en els temps que estem, no és poc, no és poc. Moltíssimes gràcies, visca Sant Julià de Lòria, i endavant, bon treball.

Hble. Sr. Cònsol Major

Ara procedirem a signar en el llibre d'honor de la parròquia i us lliuro una ploma de record per a que pugueu signar.

Mons Arquebisbe

Gràcies, molt maca. Els de Sant Julià de Lòria sempre quedeu molt bé, de veritat. El Copríncep s'hi sent molt bé. Ja m'ho diuen alguns dolents, que també hi ha algun per Andorra. Diuen "A Sant Julià, vostè a Sant Julià, que són els seus..." Però és un honor per vosaltres, això! De fet, per tot el país ho és, no? Però també a vosaltres.

Hble. Sr. Cònsol Major

Molt bé, donem por aixecada la sessió i procedirem a la visita de les diferents instal·lacions de la parròquia.

Mons Arquebisbe

Moltes gràcies a tots.

P.O. de l'Hble. Comú
Secretària general

Vist-i-plau
Cònsol major